

Total No. of Printed Pages—7

1 SEM TDC SOC G 1

2013

(November)

SOCIOLOGY

(General)

Course : 101

(General Sociology)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা শুন্দি উত্তৰ বাছি উলিওৱা : $1 \times 8 = 8$

Choose the correct answer from the following :

(a) “সমাজতত্ত্ব হ'ল সামাজিক সমূহৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা
বিজ্ঞান।” এই উক্তিটো কোনে আগবঢ়াইছিল ?

“Sociology is the science that deals with
social group.” Who said this?

(i) মেৰ্ক্স ৱেবাৰ

Max Weber

(ii) মেকআইভাৰ আৰু পেজ

MacIver and Page

(3)

(2)

- (iii) আগস্ট ক'ট
Auguste Comte
- (iv) এইচ. এম. জনসন
H. M. Johnson
- (b) তলত উল্লেখ কৰা কোনজনক সমাজতত্ত্বৰ 'দ্বিতীয় পিতৃ'
বুলি জনা যায় ?
Who among the following is known as 'second father' of sociology?
 (i) ইমাইল দুরখেইম
Emile Durkheim
 (ii) হার্বার্ট স্পেনচার
Herbert Spencer
 (iii) কার্ল মার্ক্স
Karl Marx
 (iv) মেক্স বেবার
Max Weber
- (c) তলত উল্লেখ কৰা কোনজন স্বৰূপাত্মক চিন্তাধারাৰ সমর্থক ?
Who among the following is a supporter of formalistic school of thought?
 (i) হোবহাউছ
Hobhouse
 (ii) মোরিস জিনস্বার্গ
Moris Ginsberg
 (iii) জোর্জ সিমেল
Georg Simmel
 (iv) পিটিৰিম চ'ব'কিন
Pitirim Sorokin

(d) সমাজতাত্ত্বিক অধ্যয়নত প্রথমে কোনে 'social control'
অৱধারণাটো ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

Who first used the concept 'social control'
in sociological discussion?

- (i) মেকআইভাৰ
MacIver
 (ii) জে. এচ. ৰ'ছেক
J. S. Roucek
 (iii) ডক্টোৰ. এফ. অগৱান
W. F. Ogburn
 (iv) ই. এ. ৰ'ছ
E. A. Ross

(e) তলৰ অৱধারণাসমূহৰ কোনটো ব্যক্তিৰ সমষ্টি নহয় ?
Which one of the following concepts is not a collection of individuals?

- (i) সমাজ
Society
 (ii) সম্প্রদায়
Community
 (iii) সংস্থা
Institution
 (iv) সমিতি
Association

- (f) সামাজিক সমূহক 'অন্তর্ভুতি' আৰু 'বহিৰ্ভুতি' সমূহ হিচাপে
কোনে শ্ৰেণীকৰণ কৰিছে?
Who has classified groups as 'in-group
and out-group'?
- (i) মেঝে বেবাৰ
Max Weber
  - (ii) চায়নাৰ
Sumner
  - (iii) হাইমেন
Hayman
  - (iv) হ'ফমেন
Hoffman

- (g) শিশুৰ সামাজিকীকৰণৰ 'সুপ্ৰ-অৱস্থা' আৰম্ভ হয়
The 'oedipal stage' of socialization of a
child starts from
- (i) প্ৰথম বছৰৰ পৰা
first year
  - (ii) দ্বিতীয় বছৰৰ পৰা
second year
  - (iii) তৃতীয় বছৰৰ পৰা
third year
  - (iv) চতুৰ্থ বছৰৰ পৰা
fourth year

- (h) "সামাজিক স্তৰীকৰণত সহায় কৰা তিনি প্ৰকাৰৰ প্ৰধান
ক্ষমতা হ'ল—অৰ্থনৈতিক, সামাজিক আৰু বাজনৈতিক।"
এই উক্তিটো কাৰ ?
"There are three main powers—economic,
social and political—which help for social
stratification." Whose view is this?
- (i) মেঝে বেবাৰ
Max Weber
  - (ii) কাৰ্ল মার্ক্স
Karl Marx
  - (iii) কিংছলি ডেভিছ
Kingsley Davis
  - (iv) ড.ৱিউ. ই. মুৰ
W. E. Moore

2. তলোৱা যি কোনো চাৰিটাৰ বিষয়ে চমুকে লিখা (প্ৰতিটো
150 শব্দৰ ভিতৰত) : 4x4=16

Write on any four of the following in brief
(within 150 words each) :

- (a) সমাজতত্ত্বৰ প্ৰকৃতি
Nature of sociology
- (b) ভূমিকা সমষ্টি আৰু ভূমিকা সংঘাতৰ অৰ্থ
The meaning of role set and role conflict
- (c) প্ৰসঙ্গ সমূহ
Reference group

(6)

(d) সংস্কৃতি আৰু ব্যক্তিত্ব

Culture and personality

(e) সামাজিক জীৱনত সামাজিক প্রতিযানৰ গুৰুত্ব

Importance of social norms in social life

3. তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া (প্ৰতিটো 500 শব্দৰ
ভিতৰত) :

Answer any four of the following questions
(within 500 words each) : $14 \times 4 = 56$

(a) সমাজতত্ত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতৰ সমাজতত্ত্বৰ উৎপত্তি
সম্পর্কে আলোচনা কৰা।
Define sociology. Discuss its emergence in India. $4+10=14$

(b) সম্প্রদায়ৰ অর্থ প্ৰকাশ কৰা। সমাজ আৰু সম্প্রদায়ৰ মাজৰ
পার্থক্যসমূহ উপযুক্ত উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।
Express the meaning of community.
Explain the differences between society and community with suitable examples. $4+10=14$

(c) সামাজিক সমূহৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিশুৰ সামাজিকীকৰণত
প্ৰাথমিক সমূহৰ ভূমিকা সম্পর্কে আলোচনা কৰা।
Define social group. Discuss the role of primary group in socialization of a child. $4+10=14$

14P—17*/77

(Continued)

25

(7)

(d) সামাজিক নিয়ন্ত্ৰণৰ কৰ্তা হিচাপে প্ৰথা আৰু আইনৰ ভূমিকা
সম্পর্কে আলোচনা কৰা। $7+7=14$

Explain the role of social custom and law as agent of social control.

(e) সামাজিক স্তৰীকৰণ বুলিলে কি বুজায় ? ইয়াৰ প্ৰকাৰসমূহৰ
বিষয়ে উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা। $4+10=14$

What is meant by social stratification?
Explain its forms with example.

(f) শ্ৰেণী ব্যৱস্থাই ভাৰতীয় সমাজক কেনেদৰে স্তৰীকৰণ কৰিছে,
আলোচনা কৰা। 14

Discuss how the class system stratify the Indian society.

★ ★ ★

14P—17*/77

1 SEM TDC SOC G 1